

INFORMĀTIKA

5.-7.klasei

mācību priekšmeta programmas paraugs speciālās pamatizglītības programmu īstenošanai izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem

Ilona Getiņa, Dace Janeka

Informātika 5.-7.klasei

Mācību priekšmeta programmas paraugs speciālās pamatizglītības programmu īstenošanai izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem
(izglītības programmas stundu plāna 1.variants)

Atbildīgā par izdevumu – Anita Falka

Ievads

Mācību priekšmeta „Informātika” programmā iekļauti mācību mērķis, uzdevumi un saturs, satura secība, kā arī prasības mācību satura apguvei. Tās konkretizē prasību apguvi, ietverot apgūstamos jēdzienus un prasmes, kuras pakāpeniski apgūstot var sasniegt izglītības programmas prasības. Mācību programma norāda stundu tematu, uzdevumus un paredzamos rezultātus.

Programmas apguves rezultāti atkarīgi no skolēnu individuālām spējām, veselības stāvokļa un sagatavotības lietot informācijas tehnoloģijas.

Informātikas stundās realizējas visi attīstības traucējumu korekcijas virzieni:

- sajūtu un valodas pieredzes precizēšana, paplašināšana un sistematizēšana;
- traucējumu novēršana emocionālajā, gribas un sociālās uzvedības motivācijas sfērā;
- sabiedrības prasībām atbilstošas sociālo vajadzību, kā arī intelektuālo, ētisko un estētisko vērtību sistēmas izveide;
- valoda;
- domāšanas operāciju (analīzes un sintēzes, vispārināšanas, abstrahēšanas un konkretizēšanas u.c.) attīstīšana;
- ierastās intelektuālās darbības stereotipu pārvarēšana.

Mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi

Mērķis

Sekmēt skolēnu praktiskā darba iemaņas un prasmes moderno informācijas un komunikāciju tehnoloģiju lietošanā informācijas iegūšanā, apstrādē un veidošanā, kas nepieciešams daudzveidīgās dzīves situācijās un citu mācību priekšmetu apgūvē.

Uzdevumi

Katram skolēnam ir iespēja:

- apgūt informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pamatprasmes un pamatjēdzienus;
- gūt praktiskā darba pamatiemaņas, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas;
- gūt daudzveidīgu mācību darba pieredzi, izmantojot IKT.

Mācību saturs

Tēmas
Informācijas tehnoloģijas pamatjēdzieni.
Datora lietošana un rīkošanās ar datnēm.
Attēlu apstrāde.
Teksta apstrāde.
Praktiskā darbība ar ierīcēm un informāciju.
Informācijas tehnoloģijas pamatjēdzieni.
Informācijas ieguves un komunikācijas līdzekļu izmantošana.

Mācību satura apguves organizācija un secība

Nr.	Stundas temats	Uzdevumi	Paredzamais rezultāts
<u>Tēma: Informācijas tehnoloģijas pamatjēdzieni.</u>			
1.	Ievadnodarbība. Drošības tehnikas noteikumi un iekšējās kārtības noteikumi datoru kabinetā, ierīču ieslēgšana un izslēgšana.	Instruēt skolēnus darbam informātikas pamatu stundās.	Jēdzieni: • Informātika • Dators • Aparatūra Ir priekšstats par: • Informācijas tehnoloģiju Zina: • Drošības tehnikas noteikumus darbā ar datoru un tā perifērijas ierīcēm Prot: • Ieslēgt un izslēgt datoru • Ieslēgt un izslēgt perifērijas ierīces (monitoru, printeri)

2.	Personālā datora svarīgākās ierīces, to funkcijas.	Iepazīstināt ar datora ierīcēm un to funkcijām.	Jēdzieni: • Datora ierīces (sistēmbloks, tastatūra, pele, monitors, printeris) • Peles rādītājs, darbības ar peli (klikšķis, dubultklikšķis, atlase, vilkšana) Ir priekšstats par: • Datora ierīcēm Zina: • Drošības tehnikas noteikumus darbā ar datoru un tā perifērijas ierīcēm Prot: • Lietot peli
<u>Tēma: Datora lietošana un rīkošanās ar datnēm.</u>			
3.	Darbvirsma un logi.	Apgūt datora vadības pamatiemaņas.	Jēdzieni: • Darbvirsma • Logs • Ikona Zina: • Darbvirsmas uzdevumu joslu un darbvirsmas ikonas Prot: • Atvērt, aizvērt, minimizēt, maksimizēt • Izmantot darbvirsmas • Uzdevumu joslu un darbvirsmas ikonas
4.	Tastatūras taustiņu izvietojums, to nozīme un funkcijas. Darbs ar tastatūru.	Apgūt tastatūru.	Jēdzieni: • Burtu taustiņi • Ciparu taustiņi • Palīgtaustiņi (atstarpes, dzēšanas, rindkopas beigu, bultiņu taustiņi) Prot: • Lietot tastatūru
<u>Tēma: Attēlu apstrāde.</u>			
5.	Priekšstats par grafisko attēlu veidošanu.	Apgūt zīmējumu veidošanas pamatus.	Jēdzieni: • Zīmēšanas rīki •

			• Attēla veidošana Ir priekšstats par: • Zīmējuma veidošanu Prot: • Atvērt un aizvērt grafisko lietotni • Izmantot zīmēšanas standartriekus • Aizkrāsot laukumus
6.	Zīmējuma veidošana un saglabāšana.	Apgūt zīmējumu saglabāšanu mapēs un to atvēršanu.	Jēdzieni: • Mape • Datne Ir priekšstats par: • Datu organizāciju atmiņas ierīcēs (mapes, datnes un to ikonas) Prot: • Saglabāt attēlu norādītajā vietā ar norādīto nosaukumu • Atvērt saglabāto attēlu
7.	Grafisko attēlu apstrādes iespējas.	Papildināt iemaņas zīmējumu veidošanā.	Jēdzieni: • Rīkjoslā • Izvēlne, komanda • Attēla izmērs Prot: • Mainīt attēla izmēru • Veikt darbības ar attēlu un tā daļām- dzēst, dublēt, pārvietot, mainīt izmērus • Izdrukāt attēlu
<u>Tēma: Teksta apstrāde.</u>			

8.	Teksta apstrādes darba vide.	Apgūt datorizētās teksta apstrādes pamatiemaņas.	Jēdzieni: • Rakstzīmes (burti, cipari, pieturzīmes) • Nedrukājamie simboli (garumzīme, lielie burti, atstarpe, rindkopa) Zina: • Datorizētās teksta apstrādes pamatprincipus Prot: • Lietot rakstzīmes un nedrukājamos simbolus • Ievadīt tekstu • Saglabāt dokumentu norādītajā mapē
9.	Rakstzīmju un rindkopu noformēšana.	Apgūt elementārus teksta formatēšanas pamatus, izmantojot rīkjoslās.	Jēdzieni: • Fonts • Rakstzīmju izmērs • Slīpraksts, treknraksts, pasvīturošana • Teksta līdzināšana Prot: • Formatēt: mainīt rakstzīmju fontu, lielumu un krāsu, izmantot slīpraksts, treknrakstu, pasvīturošanu • Formatēt rindkopas: līdzināt tekstu pēc kreisās, labās un abām malām, centrēt tekstu
<u>Tēma: Praktiskā darbība ar ierīcēm un informāciju.</u>			
10.	Multivides sistēmas. Darbs ar kompaktdiskiem, DVD, zibatmiņu.	Iepazīties ar datora multivides iespējām.	Prot: • Lietot kompaktdiskus u.c. multivides sistēmas iekārtas
<u>Tēma: Informācijas tehnoloģijas pamatjēdzieni.</u>			
11.	Priekšstats par datoru veidiem un pielietošanas iespējām.	Veidot priekšstatu par datoru veidiem, to izmantošanu.	Jēdzieni: • Stacionārais dators • Klēpjdaters • Planšetdaters • Programmas izpilde pa

			soļiem Ir priekšstats par: • Datoru veidiem, to pielietošanas iespējām Prot: • Nosaukt datoru izmantošanas piemērus ikdienā (mājās, skolā, sabiedriskās vietās)
<u>Tēma: Informācijas ieguves un komunikācijas līdzekļu izmantošana.</u>			
12.	Interneta pakalpojumu izmantošana un izplatītākie pakalpojumu veidi.	Veidot priekšstatu par internetu.	Jēdzieni: • Interneta pakalpojumi • Interneta pakalpojumu sniedzēji Ir priekšstats par: • Internetu un zina par izplatītākajiem tā pakalpojumu veidiem: globālo tīmekli (WWW), e-pastu, tērzēšanu (chat, skype), datņu lejupielādi • Interneta pakalpojumu izmantošanai nepieciešamo aprīkojumu Prot: • Atvērt un aizvērt interneta resursu pārlūkprogrammu • Sakārtot tās darba vidi: pievienot un noņemt rīkjoslās
13.	Informācijas meklēšana globālajā tīmeklī Google.	Mācīties sameklēt informāciju globālajā tīmeklī.	Jēdzieni: • Informācijas automātiska meklēšana • Atslēgvārds • Lejupielāde Ir priekšstats par: • Meklētājprogrammu Google Prot: • Iegūt informāciju no globālā tīmekļa

14.	Priekšstats par komunikāciju tehniku, IKT līdzekļiem.	Veidot priekšstatu par IKT līdzekļu darbības principiem.	Jēdzieni: • Sakaru līniju veidi • Kopētājs, printeris, skeneris, interaktīvā tāfele Ir priekšstats par: • Komunikāciju tehniku, komunikāciju tīkliem (fiksētie, mobilie telefoni) un IKT līdzekļiem, to izmantošanas iespējām

Izmantojamie mācību līdzekļi un metodes

Līdzekļi

- Datori
- Pielāgotie datori
- Interaktīvās tāfeles
- Interaktīvie galdi
- iPadi
- Mobilie tālruņi
- Elektroniskās skaitļojamās mašīnas

Metodes

- Parauga demonstrēšana
- Vārdiskais skaidrojums un komentāri
- Piktogrammas

Mācību sasniegumu vērtēšana

Mācību sasniegumu vērtēšanā galveno uzmanību jāpievērš skolēna attīstības dinamikai, attieksmei pret aktivitātēm ar informāciju tehnoloģijām.

Ievadvērtēšana – izglītojamā spēju un sagatavotības līmeņa aktīvam darbam noteikšana individuālā izglītības plāna sastādīšanai, notiek katra mācību gada sākumā.

Kārtējā vērtēšana – aprakstošā formā vai norādes par noteiktu vērtēšanas kritēriju izpildi skolēnu mācību sasniegumu uzskaites dokumentos (klases žurnālā, e-klases žurnālā), vienu reizi mēnesī.

Noslēguma vērtēšana – aprakstošā formā mācību gada nobeigumā skolēnu liecībās.

Ar izglītojamā mācību sasniegumiem regulāri iepazīstina vecākus vai aizbildņus (pārrunas, darbības demonstrēšana, informācijas sniegšana).

Skolēna sasniegumus nosaka skolotājs balstoties uz katra izglītojamā individuālajā izglītības plānā noteiktajiem uzdevumiem.